

Dagboek van P. Hendriks. 4 juli 1918

M'n onderwijzers loopbaan aan de Openbare Lagere School te St.Jacobi Par. (Oosthoek)

4 juli

Ik was 4 weken tijdelijk onderwijzer geweest te Hindeloopen, toen ik naar hier overkwam.

De eerste dag hier is donderdag 4 juli 1918.

's Morgens fiets ik met goeden moed van Oudebildtzijl naar hier!

Kennismaken met juffrouw de Wuite. Een heel lief meisje. Ben half verliefd op haar.

De school valt mij erg tegen. Rust in een vreeselijke wanorde. Kinderen heel erg lastig.

Ze doen eenvoudig wat ze willen. Word erg ontmoedigend. Heb spijt dat ik uit Hindeloopen ben gegaan. Ik schrijf dit onder de middag schooltijd. Vorderingen der kinderen gering.

Lezen kan de heele 3e klas niet en schrijven ook slecht.

Verlang erg naar half vier, dat ik weer naar Jan en Trien kan. Heb groote behoefte aan een opbeurend woord. Ik wou er wel uit lopen!

5 juli

't Is vrijdagmiddag. De tweede dag van lijden schiet gelukkig op.

't Is hier in één woord een godvergeten bende.

De vorige onderwijzer een zenuwlijder heeft de bende achtergelaten.

Was ik in Godsnaam maar in Hindeloopen gebleven. Ze zijn aan geen regel gewend.

'k Ben bijna wanhopend. Zie geen kans om van deze troep wat goeds te maken.

Ze spreken als 't hun in 't zin komt en zijn gewoon de bevelen v/d meester met een tijdelijk verzet te vol-voeren. Alleen één kind, Annie Hoekstra boezemt mij enige vertrouwen in.

Klaasje v.d. Leij is een mormel, dat je er uit zou trappen.

Ik ben in de verzoeking lichamelijke straffen toe te dienen. Lui dat ze zijn.

Ze kunnen eenvoudig niet rechtop zitten.

Liggen integendeel 't liefst met 't hoofd op de bank.

't Heele lokaal zit tjokvol. Op elke bank 2 leerlingen. Voor mij alleen een staanplaatsje.

Alles ziet er even stoffig uit. Vanmiddag en gistermiddag heb ik in de pauze (11-1 uur) aldoor bezig geweest de kast wat op te redderen.

M'n enige troost hier is de Wuite. Onze verstandhouding is goed.

Ze lijkt mij een heel lief kalm meisje.....

6 juli

Gelukkig de laatste dag der week.

Ik geloof wel, dat er al verbetering valt waar te nemen.

'k Treed streng op. Houd aantekening van hen die de les met lezen niet weten.

Misschien gaat juffrouw de Wuite maandagavond met me kermis houden.

8 juli

De eerste dag der week. 'k ben, trots het kermishouden van gisteren goed frisch.

Langzamerhand zal ik ze ook wel eens orde en regelmaat gewennen.

'k Heb geen trek met juffrouw de Wuite vanavond de kermis op te gaan.

'k Moet straks gymnastiek geven. 't Zal me eens lusten hoe dit gaat.

De laagste klas in de rumoerigste.

Op m'n vraag of het hoofd ze wel eens hoorde, antwoorde hij mij, dat hij niets hoorde en 't met m'n voorganger, veel slechter was met de orde.

Met gymnastiek moet ik maar van voren aan beginnen zei 't hoofd, want de vorige heeft ze niets geleerd.

Over m'n kast kreeg ik een pluimpje.

9 juli

't Is en groote bende. Ik zou wel uit willen vliegen. 't Is één geroezemoes. O, wat heb ik een spijt, dat ik uit Hindeloopen ben gegaan. 'k Zal na half vier een stuk of vijf en half uur nahouden.

11 juli

Gisteren heb ik 't dagboek niet aangehouden. 't Is ook maar een halve dag. Nu is 't donderdag. Vanmiddag hebben we tijd omdat er vergadering is in St. Anna.

't Hoofd zei, dat ik ook wel thuisblijven mag vanmiddag in OBZ. Ik moet maar eens zien, of Jan ook heen gaat. Gaat die, dan ga ik mee.

Vanmorgen heb ik sommige een andere plaats gegeven om pedagogische redenen

't Ging vanmorgen vrij goed. Heb goeden moed. Ik heb ze gezegd, dat ze vrij zouden hebben vanmiddag als ze goed oppasten.

'k Weet, dat Scheepstra dit middel niet goed keurt, maar als 't mij helpt, maak ik er gebruik van. Als ik de klas één keer op peil heb gebracht, kan ik dit middel weer laten varen.

't Is 11 uur en dus is de schooldag weer voorbij.

12 juli

Ging vandaag vrij goed. 'k Ben gistermiddag thuis gebleven. 'k Heb een hoop correspondentie opzij gedaan. 'k Was anders een aardige vergadering zei Jan.

Hij is er heen geweest. Ik heb ze half en half beloofd, dat ik ze de laatste half uur zal voorlezen, als ze goed oppasten tenminste.

't Waait hard.. 'k heb geloof ik straks voor den wind. Dit is een kleine week geweest.

13 juli

't Is Zaterdag. Straks is de week weer voorbij. Vanmiddag ga ik met Jan met de wagen naar stad om cadeautjes te koopen voor het schoolfeest te Oudebildtziel.

Ik ben blij dat het morgen Zondag is.

15 juli

't Is weer Maandag. 'k Heb 't hoofd een doos krijt en een doosje griffels gevraagd en ook van hem gekregen. De orde wordt niet minder. Vanmiddag, zopas had ik ook weer gymnastiek.

't Ging al beter dan verleden Maandag.

De hoogste klas heb ik vanmiddag laten schoonschrijven. Hun bedrevenheid in de schrijfkunst is nihil.

Ik zal een stuk of vier zoometeen weer een half uurtje nahouden.

16 juli.

Vanmiddag zeide het hoofd mij, dat het best ging en de orde al veel beter was.

Ik ben er vandaag anders niets tevreden over.

Op 't oogenblik heb ik een slechte jongen zitten, die niet werken wil. Hij zal straks echter zitten blijven en werken of wordt 't ook 5 uur.

17 juli

Woensdag. Vandaag is 't schoolfeest in Oudebildtziel. Straks ga ik er heen. 't Is prachtig weer.

Gister na schooltijd had ik een onderhoud met Leekstra. Hij zei dat ik ze gerust in , 't turfhoek kon gooien of ze een opdonder kon geven. Hij zei, ik kreeg ze er wel onder.

't Was al veel beter, zei hij.

Gister kreeg ik bericht van de burgemeester of ik Maandag a.s. half twaalf in Kampen kon komen om me te presenteren aan B & W en dan schoolopziener. Ik zal er heen.

19 juli

Gisteren ben ik een ander systeem begonnen. Ik treed nu (nog) veel strenger op en heb daarmee veel meer succes. Ze moeten weten wat ze aan mij hebben. Ze raken al aardig van orde en regel gewoon.

Als Leekstra voor een 14 dagen bij me in 't lokaal kwam, dan was 't plotseling doodstil (o, zo heerlijk) en nu al heb ik 4 zoover, dat je het niet eens meer merkt als de patroon binnenkomt. Wel een teken dat 't al veel vooruit is gegaan in deze 16 dagen!

Morgen gaat Leekstra naar Zwartewegsend met z'n kinderen. Wij moeten schoolhouden.

20 juli

Ik ben vandaag loco-hoofd want Leekstra is met z'n leerlingen naar Zwartewegsend.

Vanmiddag ga ik met Jan naar Leeuwarder kermis.

Anders geen nieuws.

23 juli

't Is Dinsdagmiddag. Gisteren ben ik naar Kampen geweest om me bij B & W en de

schoolopziener te presenteren. Om 7 uur ben ik vertrokken om half twaalf was ik in Kampen.

Daar naar 't gemeentehuis. Heel aardige lui. De Burgemeester liet een fiets voor me huren

en toen met een agent naar Wilsum. Daar ben ik bij 't hoofd geweest. Met dezen heb ik de

school gezien. Wel een flinke school. 't Dorp kon ook wel gaan. Er is geen kosthuis te

verkrijgen. De Burgemeester zei me, dat ik in Kampen in de kost zou moeten.

Kampen is een mooie stad. Wilsum = 25 min. fietsen van de stad.

Er is bij slechts weer ook een gelegenheid met een tram (stoom).

De Burgemeester vroeg me naar leeftijd, godsdienst, vak j, wanneer ik in functie kon treden

en of ik 't aannam als ze mij benoemen.

"Met de orde hier komt 't zeker helemaal in orde. 'k Heb het nu al heel goed.

'k Ben vandaag lui door 't loome weer. De kinderen zijn 't ook.

24 juli

Vandaag Woensdag een halve dag. Overigens ook al geen bijzonders.

Nog 2½ schooldag en de vakantie begint.

26 juli

Ziezoo Vrijdagmiddag. Morgen nog een halve schooldag en de vakantie is daar.

Vanmiddag had ik een lekke band. 'k Heb 'm naar de reparateur gebracht. Nu laat ik h'm

even halen door een jongen.

Vanmorgen werd ik wakker met en dik oog. 't Is nog niet beter. Anders ook geen nieuws.

27 juli

Zaterdag. De vakantie begint.

We houden een half uur eerder op en de laatste half uur vertel ik ze.

Zoopas had ik ze allen aan 't schriftelijk werk gezet, terwijl ik met behulp van een leerling de kaarten achter aan de muur oprolde en de platen van de wand kreeg. Natuurlijk waren er die het niet konden laten maar toen ik 't hem verbood met achterom te kijken, was er niet een, die 't meer lapte. Toen ik de kaarten had opgerold enz: de deur open en bracht ik ze in de gang, waar 't hoofd was. Hij bracht z'n kaarten er ook.

En wat gebeurde in mijn lokaal.....

Ze bleven allen heel rustig en kalm doorwerken en 't bleef er doodstil.

't Was in orde hoor!! 't Hoofd mocht het zien!! Ik had er voor 3½ week ook eens even uit moeten lopen. Dan had je wat gezien.

Slotsom voor de vakantie:

Een reuze verbetering in deze 3½ week.

Hele tekst is letterlijk overgenomen van het originele.

02-02-2025 Tineke Wijngaarden.

